

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash USLUBIYOTI

Mazkur uslubiyot “O‘zbekiston temir yo‘llari” AJ (keyingi o‘rinlarda – Jamiyat deb yuritiladi) faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibini belgilaydi.

1 bob. Umumiy qoidalar

1. Jamiyat korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

Jamiyatning korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko‘p duch keladigan vazifa va funksiyalarni aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yhatini shakllantirish:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarini ishlab chiqish.

2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha Dastur;

korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yhati;

korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri.

5. Ushbu uslubiyatda quyidagi asosiy tushunchalardan qo‘llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatar – shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy xatti- harakatlarni sodir etish ehtimoli;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi — Jamiyat amalga oshiriladigan vazifa va funksiyalar (jarayonlar) bilan bog‘liq yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi va darajasi, funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizmlar, funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas‘ul bo‘lgan lavozim, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari,

qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi, korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish choralarini amalga oshirishga mas'ul ijrochilarni o'z ichiga olgan hujjat;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik — korrupsiya alomatlariga ega bo'lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash — Jamiyatning (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo'yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar — aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish yuzasidan belgilangan choradan keyin saqlanib qoladigan xavf-xatar;

maxsus bo'linma — Jamiyatdagi korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmasi;

ishchi guruh — korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari mavjud bo'lmagan tashkilotlarda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uchun tuziladigan xodimlar tarkibi.

4. Jamiyat tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili 1-martga qadar amalga oshiriladi.

2-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish

5. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash jamiyat tizimiga kiruvchi barcha tarkibiy va hududiy bo'linmalarni qamrab olishi lozim.

Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash maxsus bo'linma yoki ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

6. Ishchi guruh a'zolari Jamiyatning tarkibiy bo'linmalari rahbarlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi.

Jamiyatning birinchi rahbari tomonidan ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

7. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruh) tomonidan quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo'yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

Jamiyatning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini ishlab chiqish;

Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

Jamiyatning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy bo'linmalari tomonidan ishlab chiqilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi va

korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ko'rib chiqish va ularni takomillashtirish yuzasidan takliflar berish;

Jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Jamiyatning korruptsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

8. Jamiyatning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy bo'linmalaridagi maxsus bo'linma (ishchi guruh) quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

korruptsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

korruptsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korruptsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ishlab chiqish.

3-bob. Korruptsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

9. Jamiyatning (vazifa va funksiyalarining) tavsifi ushbu Uslubiyotning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladi.

10. Jamiyatdagi (vazifa va funksiyalardagi) korruptsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

11. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Jamiyat faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;

ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;

odob-axloq komissiyasi majlislarining yig'ilish bayonnomalari;

korruptsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;

maxsus bo'linma (ishchi guruh) tomonidan Jamiyat faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

12. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Jamiyat faoliyati to'g'risidagi huquqbuzarliklar to'g'risidagi murojaatlar (xabarlar) va statistik ma'lumotlar;

Agentlik yoki boshqa davlat tashkilotlari tomonidan Jamiyat faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

13. Jamiyatningdagi (vazifa va funksiyalaridagi) korruptsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlar tahlil qilinishi lozim:

Jamiyatning xodimi tomonidan sodir etilgan korruptsiyaga oid huquqbuzarlik;

Jamiyat faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun'iy to'siqlarning mavjudligi;

o'z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

hujjatlar, elektron ma'lumotlar bazalariga bila turib yolg'on ma'lumotlarning kiritilishi;

xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvi;

vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug'-aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

14. Jamiyatlardagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasi quyidagi o'lchovlarda baholanadi:

“past”;

“o'rta”;

“yuqori”.

15. Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

4-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari

16. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

inson omilini qisqartirish va Jamiyat faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) raqamlashtirish, shaffoflikni ta'minlash, jamoatchilik nazoratini yo'lga qo'yish;

Jamiyat faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tartibga solish choralari ko'rish;

Jamiyat xodimlari va jismoniy shaxslar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri aloqani maksimal darajada cheklash;

rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida Jamiyat tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to'g'risidagi ma'lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini yo'q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

Jamiyat tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o'tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ'ibot ishlarini amalga oshirish;

xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki hujjatlarga har kuni, o'zaro va to'liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Jamiyat korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo'lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirishi mumkin.

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha mazkur Uslubiyotning 16 - bandida belgilangan choralardan kelib chiqib, qoldiq xavf-xatar darajasini baholash mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

18. Jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) tomonidan mazkur Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda markaziy apparatning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi loyihasi ishlab chiqiladi.

19. Jamiyatning tuzilmasiga kiruvchi tashkilotlar va uning hududiy bo'linmalari tomonidan ushbu Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning 4-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi.

Bunda, mazkur loyihalar Jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasiga (ishchi guruhiga) umumlashtirish uchun taqdim qilinadi.

20. Jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) tomonidan Jamiyat faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash natijalari asosida Jamiyatning umumlashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ishlab chiqiladi va "E-anticor.uz" elektron platformasiga har yili 1 fevralga qadar kiritiladi.

21. Jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) tomonidan "E-anticor.uz" elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasiga asosan avtomatik ravishda quyidagi hujjatlar shakllantiriladi: Jamiyatning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturi;

Jamiyatning korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo'lgan lavozimlari ro'yxati.

5-bob. Korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestrini shakllantirish va yuritish tartibi

22. Jamiyatning "E-anticor.uz" elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari asosida avtomatik ravishda korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri shakllantiriladi.

23. Korrupsiyaga moyil bo'lgan munosabatlar elektron reyestri loyihasi "E-anticor.uz" veb-saytiga joylashtiriladi.

24. Jamiyat markaziy apparatining maxsus bo'linmasi (ishchi guruhi) Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Jamiyatning korrupsiyaviy xavf - xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturi loyihalarini takomillashtiradi.

25. Jamiyat boshqaruvi raisi har yili 1 martga qadar korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturini "E-anticor.uz" elektron platformasi orqali tasdiqlaydi.

6-bob. Yakuniy qoidalar

26. Mazkur Uslubiyot talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo'ladi.

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik
jamiyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni
aniqlash va baholash uslubiyotiga

1-ilova

Jamiyat faoliyatining (vazifa va funksiyalarining)

TAVSIFI

[illegible]

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik
jamiyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni
aniqlash va baholash uslubiyotiga

2-ilova

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo‘yicha

MEZONLAR

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori*	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) tartibga solinmagan
	nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiya) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	Jamiyatning faoliyatini (vazifa va funksiyani) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlangan)
O‘rta*	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilgan
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solingan
	nazorat tartibida ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	Jamiyatning faoliyatini (vazifa va funksiyani) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma’lumot mavjud (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlanmagan)
Past**	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq avtomatlashtirilgan
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq tartibga solingan
	jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud emas
	Jamiyatning faoliyati (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi
	korrupsiyaviy xatti-harakat va korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma’lumot mavjud emas

*Maxsus bo‘linma (ishchi guruh) tomonidan Jamiyatning faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan xavf-xatarlarning yuqori yoki o‘rta darajada deb baholash Jamiyat rahbari bilan kelishgan holda amalga oshiriladi.

**Jamiyatning faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasini baholashda, agarda past darajadagi mezonlarning biri mavjud bo‘lsa, o‘sha korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi past darajada deb baholanadi.

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik
jamiyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash
va baholash uslubiyotiga

3-ilova

«TASDIOLAYMAN»
Jamiyat boshqaruv raisi
F.I.O.

«__» _____ 20__yil

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyati
faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlar

XARITASI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi	Korrupsiyaviy xavf-xatarning darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas’ul bo‘lgan lavozim	Funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizm	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Mas’ul ijrochilar
	1. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
1.	1. Jamiyat funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						
	2. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
2.	1. Jamiyat funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						

“O‘zbekiston temir yo‘llari” aksiyadorlik jamiyati
korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash
uslubiyotiga

4-ilova

Jamiyatning korrupsiyaga karshi kurashish

DASTURI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish chora-tadbirlari	Amalga oshirish mexanizmi	Ijro muddati	Ijro uchun mas’ullar
-----	---	---------------------------	--------------	----------------------